

ที่ พร 0037.3/ว 2575

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร 54000

5 กรกฎาคม 2553

เรื่อง การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ / นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ / นายกเทศมนตรีเมืองแพร่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร 0037.3/ว 404 ลงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2553

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดตามบัญชีแนบท้าย

ตามที่ได้แจ้งแนวทางการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นและการกำหนดรหัสสายทางของทางหลวงท้องถิ่นเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ นั้น

เนื่องจากกรมทางหลวงชนบทมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแนวทางการกำหนดรหัสทางหลวงท้องถิ่นใหม่ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถบอกรายละเอียดจังหวัด ลักษณะของทางหลวงท้องถิ่น ลำดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด และลำดับของสายทางในพื้นที่เฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจะเป็นการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของทางหลวงท้องถิ่นซึ่งจะทำให้ประชาชนผู้ใช้งานมีความเข้าใจสามารถจดจำได้ง่าย และเป็นการแก้ไขปัญหาคำซ้อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้ยกเลิกแนวทางในการกำหนดรหัสทางหลวงท้องถิ่นเดิมและได้ปรับปรุงกำหนดรหัสทางหลวงท้องถิ่นใหม่

ดังนั้น เพื่อให้การกำหนดรหัสทางหลวงท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวทางที่กรมทางหลวงชนบทกำหนดขึ้นใหม่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอยกเลิกแนวทางการลงทะเบียนเดิม (ตามอ้างถึง) และให้ใช้แนวทางการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น การกำหนดรหัสสายทางทางหลวงท้องถิ่น และแบบ ทถ.1 ถึง ทถ. 6 ตามรายละเอียดที่ส่งมาพร้อมนี้ อนึ่ง สามารถ Download คู่มือการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นได้จากเว็บไซต์กรมทางหลวงชนบท <http://localroaddev.drr.go.th/news/2553/2february/LMMS/L4.pdf> และกรณีมีปัญหา อุปสรรค ในการตรวจสอบคุณลักษณะของถนนตามประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวงฯ พ.ศ.2550 ให้ขอคำแนะนำจากสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัดแพร่ เลขที่ 145 หมู่ที่ 4 ตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ รหัสไปรษณีย์ 54000 โทรศัพท์ 0-5464-9711, 0-5464-9712 โทรสาร 0-5464-9710

จึงเรียนมาเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายเกริก กสิกรัณโฆ
ของผู้อำนวยการจังหวัด รักษาการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทรศัพท์ 0-5453-4119, 0-5453-4504 - 5 ต่อ 12, 14 โทรสารต่อ 25

www.phraelocal.go.th , E-mail: pre@thailocaladmin.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตามหนังสือจังหวัดแพร่ ที่ พร 0037.3/ว2575 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2553

ที่	รายการ	หมายเหตุ
1	แนวทางการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น	
2	แนวทางการกำหนดรหัสสายทางของทางหลวงท้องถิ่น	
3	หนังสือขอลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น (แบบ ทถ.1)	อปท. จัดส่ง 1 ฉบับ ต่อ ถนน 1 เส้นทาง
4	แบบการลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น (แบบ ทถ.2)	สนง.ทางหลวงชนบท จ.แพร่ จัดทำ
5	รายละเอียดเส้นทางที่ลงทะเบียน (แบบ ทถ.3)	อปท. จัดส่ง 2 ชุด
6	หนังสืออุทกภัยที่ดิน (แบบ ทถ.4)	อปท. จัดส่ง 2 ชุด
7	หนังสือรับรองแนวเขตทางสาธารณะประโยชน์ (แบบ ทถ.5)	อปท. จัดส่ง 2 ชุด
8	สมุดลงทะเบียนคุมสายทางทางหลวงท้องถิ่น (แบบ ทถ.6)	สจจ.แพร่ จัดทำ
9	พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2549	
10	ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ.2550	

แนวทางการลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

1. การลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นให้นายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการลงทะเบียนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดโดยใช้แบบ ทด.1 โดยให้เสนอพร้อมเอกสารหลักฐานจำนวน 2 ชุด คือ

(1) แผนที่แนวเขตทางหลวง

(2) รายละเอียดเส้นทางที่ลงทะเบียน

(3) บัญชีเอกสารแสดงสิทธิในที่ดินแนวเขตทางหลวง

(4) สำเนาหนังสือให้หรือสละการครอบครองสิทธิในที่ดิน หรือหนังสืออุทิศที่ดิน เพื่อเป็นทางสาธารณประโยชน์ของเจ้าของที่ดิน หรือผู้ปกครองตาม (2)

ในกรณีที่ไม่มีเอกสารหลักฐานตาม (2) และ หรือ (3) ให้นายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นทำหนังสือรับรองแนวเขตทางดังกล่าว เพื่อเป็นทางสาธารณประโยชน์

2. ให้วิศวกรโยธา หรือนายช่างโยธาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งนายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมายตรวจสอบเอกสารหลักฐานตามข้อ 1 และตรวจสอบคุณลักษณะของถนนตามประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่องมาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2550 และจัดทำแบบ ทด.1 ให้นายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นลงนามเพื่อยื่นต่อท้องถิ่นจังหวัด

3. ท้องถิ่นจังหวัดเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งทางหลวงชนบทจังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบแบบ ทด.1 พร้อมเอกสารหลักฐานประกอบการลงทะเบียนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่องมาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. 2550

4. เมื่อทางหลวงชนบทจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งได้ดำเนินการตรวจแบบ ทด.1 และเอกสารหลักฐานประกอบการลงทะเบียนตามประกาศกรมทางหลวงชนบท ฯ ถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำแบบ ทด.2 ให้ท้องถิ่นจังหวัดนำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

กรณีตรวจสอบพบว่าการกรอแบบ ทด.1 หรือเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วนตามประกาศกรมทางหลวงชนบท ฯ ให้ส่งกลับคืนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นดำเนินการแก้ไข

5. เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามอนุมัติในแบบ ทด.2 แล้ว ให้ท้องถิ่นจังหวัดดำเนินการลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น และแจ้งผลการพิจารณาพร้อมส่งสำเนาแบบ ทด.2 ให้นายกองการปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ

6. ให้ท้องถิ่นจังหวัดจัดทำสมุดทะเบียนคุมทางหลวงท้องถิ่นแยกเป็นรายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ปะปนกัน

7. เมื่อดำเนินการลงทะเบียนเสร็จแล้ว ให้นำข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องส่งแกนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์จัดเก็บไว้เป็นไฟล์ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการประสานการใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอก

แนวทางการกำหนดรหัสสายทางของทางหลวงท้องถิ่น

1. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบท้องถิ่นจังหวัดเป็นเจ้าหน้าที่รับผิดชอบควบคุมฐานข้อมูล และทะเบียนทางหลวงท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นๆ

2. ให้ท้องถิ่นจังหวัดจัดทำแผนที่โครงข่ายถนนในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งจังหวัด โดยให้จัดทำสัญลักษณ์ทางหลวงท้องถิ่นเป็นสีเขียว ให้สอดคล้องกับแผนที่ GIS โดยให้ประสานขอแผนที่โครงข่ายถนนจากสำนักงานทางหลวงชนบทจังหวัด

3. การกำหนดรหัสสายทางหลวงท้องถิ่น

การกำหนดรหัสสายทางหลวงท้องถิ่นเป็นตัวอักษร 3 ตัวแล้วตามด้วยเลข 5 หลัก (กรมทางหลวงจะใช้เลข 1-3 หลัก กรมทางหลวงชนบทจะเป็นเลข 4 หลัก) โดยตัวอักษร 2 ตัวแรกเป็นอักษรย่อของจังหวัด เช่น สข. หมายถึงจังหวัดสงขลา ตามด้วยตัวย่อ ถ หมายถึงถนนทางหลวงท้องถิ่นและตัวเลข 5 ตัว ซึ่งประกอบด้วยลำดับของ อปท. ภายในจังหวัดตามบัญชีที่กรมทางหลวงชนบทกำหนดไว้ และตามด้วยลำดับของสายทางที่ลงทะเบียนในเขต อปท. นั้นๆ ซึ่งมีรูปแบบการกำหนดรหัสสายทาง ดังนี้

3.1 รหัสสายทางสำหรับ อปท. ลำดับที่ 1-9 และมีลำดับของสายทางตั้งแต่ 0001-9999

P V.	ถ	N	X X X X
------	---	---	---------

3.2 รหัสสายทางสำหรับ อปท. ลำดับที่ 10-99 และมีลำดับของสายทางตั้งแต่ 001-999

P V.	ถ	N N	X X X
------	---	-----	-------

3.3 รหัสสายทางสำหรับ อปท. ลำดับที่ 100-999 และมีลำดับของสายทางตั้งแต่ 01-99

P V.	ถ	N N N	X X
------	---	-------	-----

สัญลักษณ์ PV. หมายถึง อักษรย่อของจังหวัด

ถ หมายถึง ทางหลวงท้องถิ่น

N หมายถึง อปท. ลำดับที่ 1-9 ตามบัญชีที่กรมทางหลวงชนบทกำหนด

NN หมายถึง อปท. ลำดับที่ 10-99 ตามบัญชีที่กรมทางหลวงชนบทกำหนด

NNN หมายถึง อปท. ลำดับที่ 100-999 ตามบัญชีที่กรมทางหลวงชนบทกำหนด

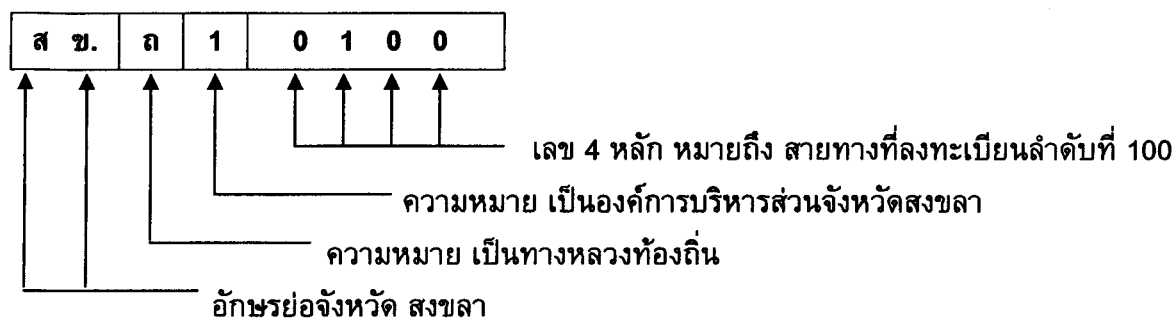
XX หมายถึง ลำดับสายทางในเขตพื้นที่ อปท. นั้นๆ ตั้งแต่ 01-99

XXX หมายถึง ลำดับสายทางในเขตพื้นที่ อปท. นั้นๆ ตั้งแต่ 001-999

XXXX หมายถึง ลำดับสายทางในเขตพื้นที่ อปท. นั้นๆ ตั้งแต่ 0001-9999

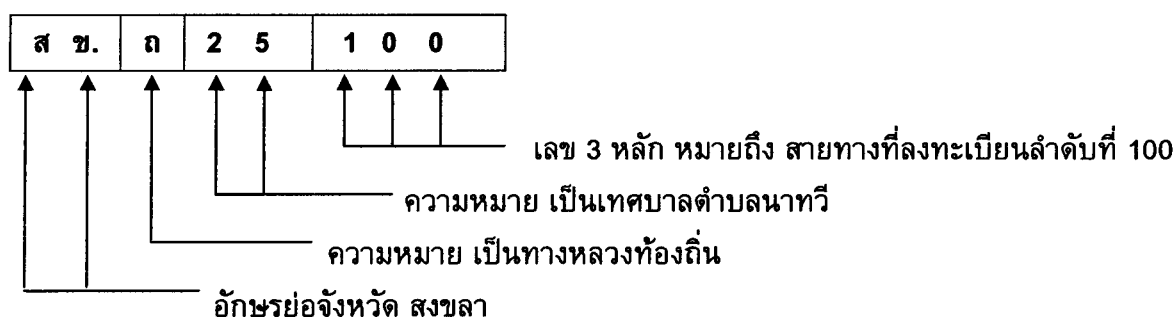
ตัวอย่างที่ 1

รหัสสายทาง สข.ถ 1-0100 มีความหมายว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลาเป็นผู้รับผิดชอบสายทางและมีลำดับสายทางที่ลงทะเบียน ลำดับที่ 100

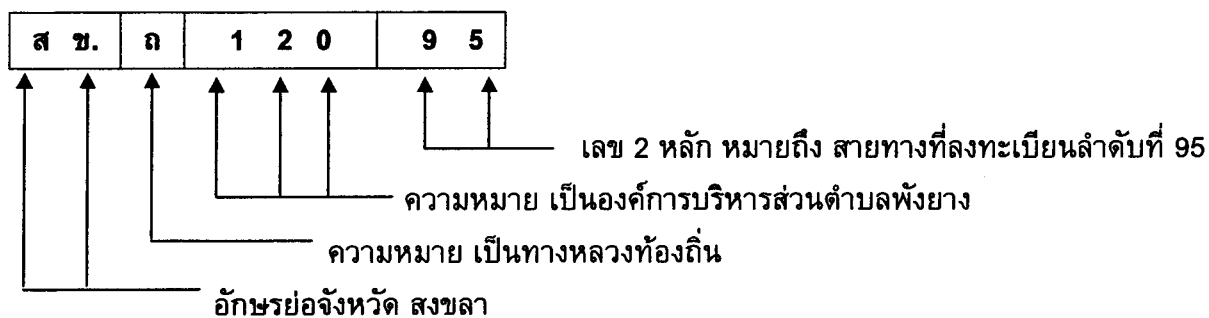
ตัวอย่างที่ 2

รหัสสายทาง สข.ถ 25-100 มีความหมายว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยที่มีเทศบาลตำบลนาทวีเป็นผู้รับผิดชอบสายทางและมีลำดับสายทางที่ลงทะเบียน ลำดับที่ 100

ตัวอย่างที่ 3

รหัสสายทาง สข.ถ 120-95 มีความหมายว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดสงขลา โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลพังยางเป็นผู้รับผิดชอบสายทางและมีลำดับสายทางที่ลงทะเบียน ลำดับที่ 95

4. ทางหลวงท้องถิ่นเส้นเดียวกันต้องกำหนดรหัสสายทางรหัสเดียวกันถึงจะยังไม่มี การดำเนินการก่อสร้างเป็นถนนลาดยาง

5. ทางหลวงท้องถิ่นซึ่งแยกจากทางหลักหรือทางที่กำหนดรหัสสายทางแล้วให้กำหนดรหัสสายทางให้ใหม่

6. การก่อสร้างหรือพัฒนาถนนทุกสายในเขตจังหวัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องส่งข้อมูลให้ท้องถิ่นจังหวัดทราบทุกครั้งเพื่อปรับฐานข้อมูล และเพื่อเป็นการเตรียมการหากจะต้องกำหนดรหัสสายทางใหม่

7. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นติดตั้งป้ายโครงการ (สายทาง) ป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น และหลักกิโลเมตร ตามแบบรายละเอียดการกำหนดรหัสสายทางของทางหลวงท้องถิ่น การติดตั้งป้ายโครงการ (สายทาง) ควรติดตั้งในเขตรอยต่อพื้นที่ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

8. กรณีที่มีปัญหา อุปสรรคในการกำหนดรหัสสายทาง ให้ขอคำแนะนำจากทางหลวงชนบท จังหวัด

บัญชีรายชื่อ อปท. ในเขตจังหวัดแพร่

สทท.ที่	จังหวัด	ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน
สำนักทางหลวง ชนบทที่ 10 (ลำพูน)	แพร่	1	อบจ.แพร่	43	อบต.น้ำเลา
		2	เทศบาลเมืองแพร่	44	อบต.บ่อเหล็กทอง
		3	เทศบาลตำบลช่อแฮ	45	อบต.บ้านกลาง
		4	เทศบาลตำบลเด่นชัย	46	อบต.บ้านกวาง
		5	เทศบาลตำบลทุ่งไ้้ง	47	อบต.บ้านกาศ
		6	เทศบาลตำบลบ้านดื่น	48	อบต.บ้านปง
		7	เทศบาลตำบลบ้านปิน	49	อบต.บ้านปิน
		8	เทศบาลตำบลบ้านเวียง	50	อบต.บ้านหนูน
		9	เทศบาลตำบลปงป่าหวาย	51	อบต.บ้านเหล่า
		10	เทศบาลตำบลป่าเมต	52	อบต.ปากกาง
		11	เทศบาลตำบลแม่คำมี	53	อบต.ป่าแดง
		12	เทศบาลตำบลแม่จัว	54	อบต.ป่าสัก
		13	เทศบาลตำบลแม่ป่าน	55	อบต.ไผ่โทน
		14	เทศบาลตำบลแม่ลานนา*	56	อบต.พระหลวง
		15	เทศบาลตำบลแม่หล่าย	57	อบต.แม่เก็ง
		16	เทศบาลตำบลร้องกวาง	58	อบต.แม่คำมี
		17	เทศบาลตำบลวังจั่น	59	อบต.แม่จั่วะ
		18	เทศบาลตำบลวังหงษ์	60	อบต.แม่ทราย
		19	เทศบาลตำบลเวียงคำ	61	อบต.แม่ป้าก
		20	เทศบาลตำบลสวนเขื่อน	62	อบต.แม่พุง
		21	เทศบาลตำบลสอง	63	อบต.แม่ยม

บัญชีรายชื่อ อปท. ในเขตจังหวัดแพร่

ตพช.ที่	จังหวัด	ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน	ลำดับที่	ชื่อหน่วยงาน
		22	เทศบาลตำบลสูงเม่น	64	อบต.แม่ยางตาล
		23	เทศบาลตำบลหนองม่วงไข่	65	อบต.แม่ยางร้อง
		24	เทศบาลตำบลห้วยหม้าย	66	อบต.แม่ยางฮ่อ
		25	เทศบาลตำบลห้วยฮ่อ	67	อบต.ร่องกาว
		26	อบต.กาญจนา	68	อบต.ร่องกาศ
		27	อบต.คอนมูล	69	อบต.ร่องฟอง
		28	อบต.เด่นชัย	70	อบต.วังจีน
		29	อบต.แดนชุมพล	71	อบต.วังธง
		30	อบต.ต้าผามอก	72	อบต.วังหลวง
		31	อบต.ตำหนักธรรม	73	อบต.เวียงทอง
		32	อบต.เตาปูน	74	อบต.สบสาย
		33	อบต.ท่าข้าม	75	อบต.สรอย
		34	อบต.ทุ่งกาว	76	อบต.สะเอียบ
		35	อบต.ทุ่งแก้ว	77	อบต.สูงเม่น
		36	อบต.ทุ่งน้ำว	78	อบต.ห้วยม้า
		37	อบต.ทุ่งแล้ง	79	อบต.ห้วยโรง
		38	อบต.ไทรฮ้อย	80	อบต.ห้วยไร่
		39	อบต.นาจักร	81	อบต.หัวทุ่ง
		40	อบต.นาพูน	82	อบต.หัวฝาย
		41	อบต.น้ำคำ	83	อบต.หัวเมือง
		42	อบต.น้ำริด	84	อบต.เหมืองหม้อ
21	21	21	21	21	21

รหัสสายทางดังกล่าวยังต้องนำไปใช้ในการออกแบบป้ายจราจรในสายทางให้เหมาะสมและสอดคล้องกับป้ายแนะนำโครงการ (น-1) ป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น (น-1/1) และหลักกิโลเมตรเพื่อให้สามารถทราบเส้นทางจุดหมายปลายทางและหน่วยงานอปท.ที่ดูแลเส้นทางสายนั้น ซึ่งมีป้ายชนิดต่างๆ ดังนี้

1. ตัวอย่างป้ายที่ใช้กับอปท.ลำดับที่ 1-9

ป้ายแนะนำโครงการ(น-1)

ป้ายหมายเลขทางหลวง (น1/1)

หลักกิโลเมตร

2. ตัวอย่างป้ายที่ใช้กับอปท.ลำดับที่ 10-99

ป้ายแนะนำโครงการ(น-1)

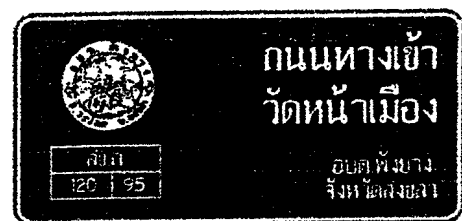

ป้ายหมายเลขทางหลวง (น1/1)

หลักกิโลเมตร

3. ตัวอย่างป้ายที่ใช้กับอปท.ลำดับที่ 100-999

ป้ายแนะนำโครงการ(น-1)

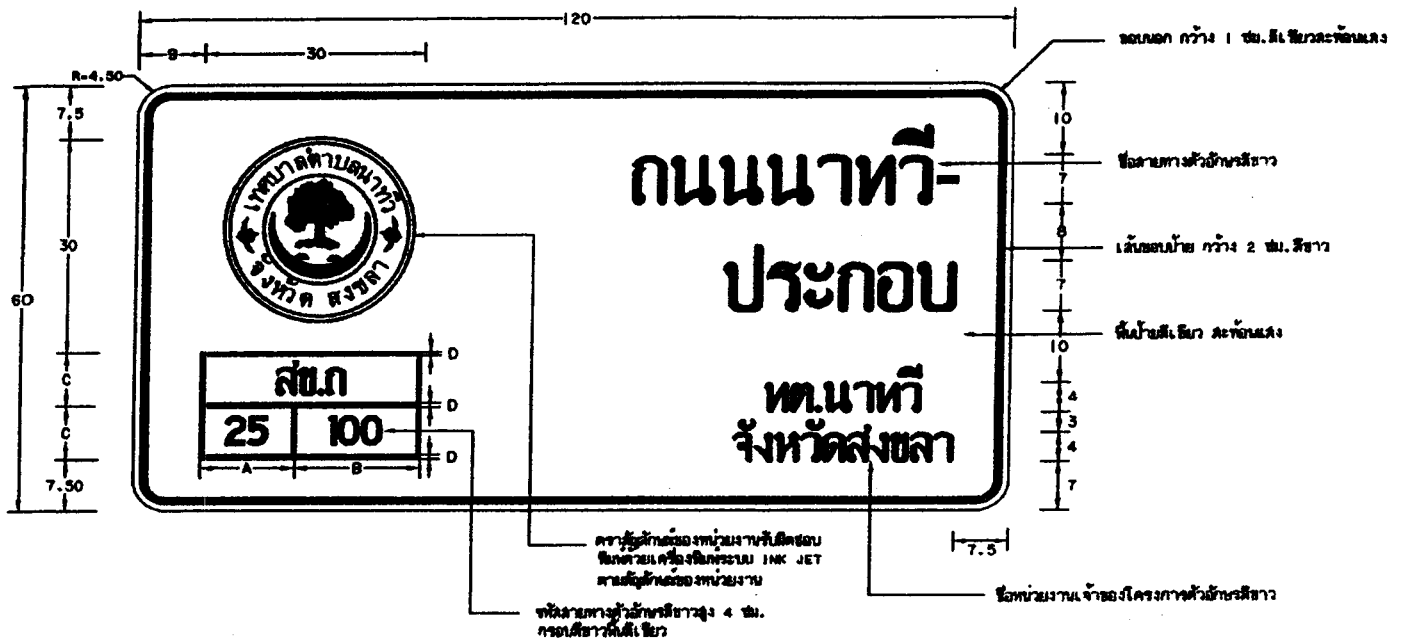
ป้ายหมายเลขทางหลวง (น1/1)

หลักกิโลเมตร

สำหรับรายละเอียดป้ายโครงการ (น-1) ป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น (น-1/1) และหลักกิโลเมตรที่เกี่ยวข้องกับรหัสสายทางหลวงท้องถิ่น เช่น ขนาดของป้าย เส้นขอบนอก เส้นขอบป้าย สีพื้นป้าย สีและตัวอักษร รวมถึงรายละเอียดของกรอบระบุรหัสสายทางหลวงท้องถิ่นมีรายละเอียด ดังนี้

(1) รายละเอียดป้ายโครงการ (น-1)

ตัวอย่างป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น

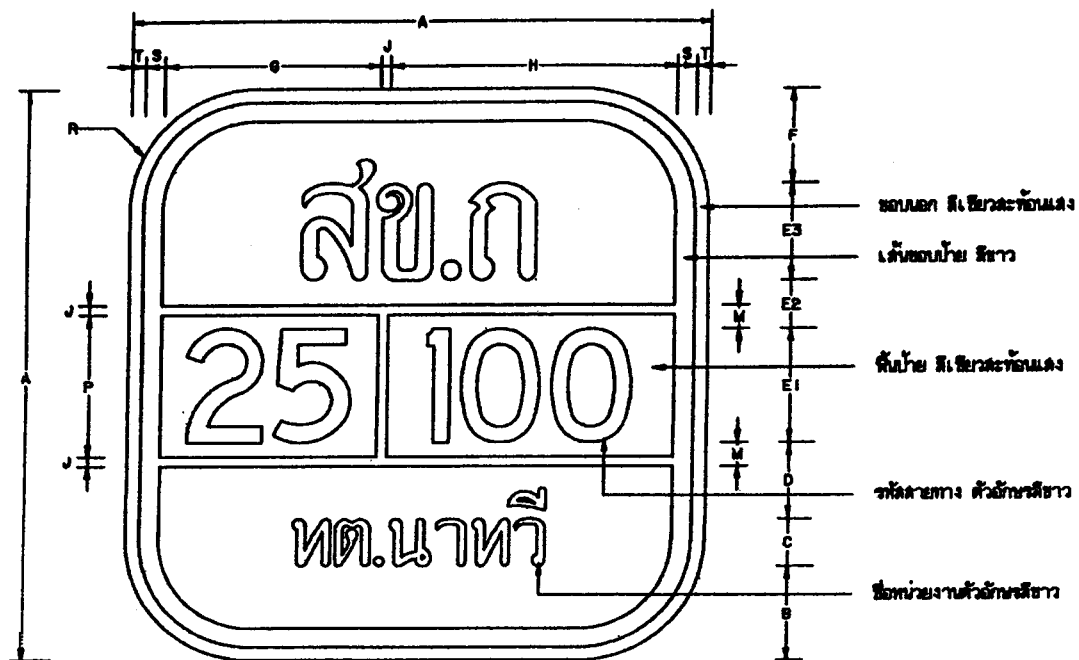
น-1

(กรณีติดตั้งป้ายในเขตทางของทางหลวงท้องถิ่น)

หน่วยเป็น เซนติเมตร

รายละเอียดของกรอบรหัสสายทางป้ายโครงการ น-1

ลำดับของ อปท.	ขนาด (ซม.)			
	A	B	C	D
1-9	10	20	7.50	1
10-99	12	18		
100-999	17	13		

ตัวอย่างป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น (กรณี อบท. ลำดับที่ 10-99)

น-1/1

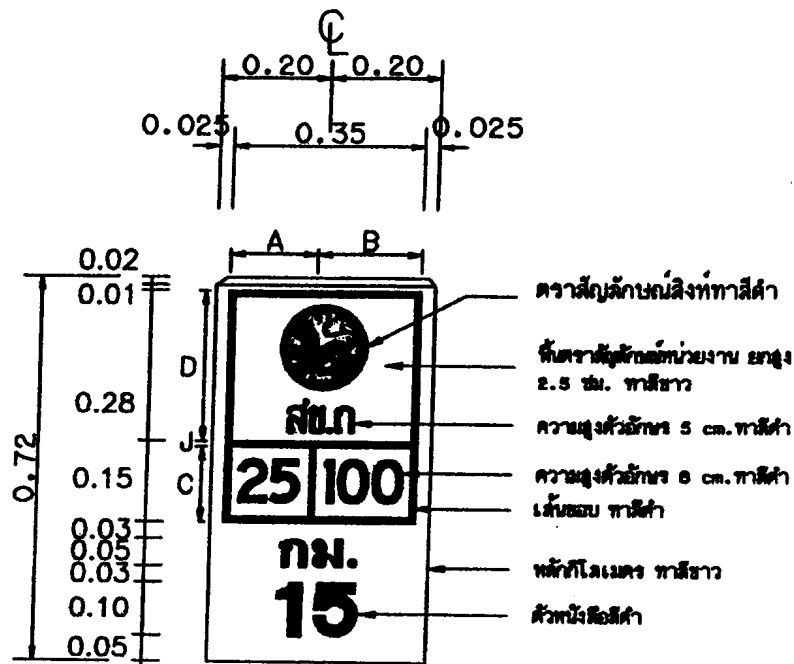
ตารางแสดงขนาดป้าย น-1/1

แบบ	ขนาด (ซม.)	วัดเป็นเซนติเมตร											
		A	B	C	D	E1	E2	E3	F	R	S	T	
1	60x60	60	10	5	8	12	5	10	10	13	2	1.5	
2	75x75	75	12	7	10	15	7	12	12	16	2.5	1.75	

ตารางแสดงขนาดของกรอบระบุเลขรหัสสายทางของป้าย น-1/1

ลำดับของ อบท.	แบบ 1 ขนาด 60x60 ซม.					แบบ 2 ขนาด 75x75 ซม.				
	P	G	H	J	M	P	G	H	J	M
1-9	15	15	37	1	2.5	20	18.75	46.5	1.25	3.75
10-99		22.5	29.5				28	37.25	1.25	
100-999		26	26				32.7	32.55	1.25	

(3) รายละเอียดหลักกิโลเมตร (หลัก กม.)

รูปด้านหน้า

ตารางแสดงขนาดกรอบระบุเลขหลักสายทางของหลักกิโลเมตร

ลำดับของ อปท.	A	B	C	D	J
1-9	10	25	24	28	1
10-99	16	19			
100-999	19	16			

สำหรับรายละเอียดการใช้วัสดุ และการติดตั้งป้ายโครงการ (น-1) ป้ายหมายเลขทางหลวงท้องถิ่น (น-1/1) และหลักกิโลเมตร สามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากแบบมาตรฐานงานทางสำหรับ อปท. ของกรมทางหลวงชนบทหรือจาก Website ของสำนักส่งเสริมการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น กรมทางหลวงชนบท <http://localroaddev.drr.go.th>

ชั้นความเร็ว (ถ้ามี)

ที่

(ส่วนราชการเจ้าของหนังสือ)

(วัน เดือน ปี)

เรื่อง ขอลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

ด้วย(๑)ได้ดำเนินการ
ก่อสร้าง/ได้รับถ่ายโอน ถนนสาย
จาก.กม.ถึง.กม.ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัดระยะทาง.....กิโลเมตร ประเภทผิวจราจร.....(๒).....
ขอลงทะเบียนโครงการดังกล่าวเป็นทางหลวงท้องถิ่น ตามมาตรา 13 (3) แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535 แก้ไข
เพิ่มเติม โดยตรงพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 พร้อมนี้ได้แนบรายละเอียดเอกสารเพื่อประกอบการ
พิจารณาดังต่อไปนี้

- ☐ แผนที่แนวเส้นทาง มาตรฐาน ☐ 1:4,000 ☐ 1:50,000 ☐ อื่นๆ.....
- ☐ รายละเอียดของเส้นทาง
- ☐ บัญชีเอกสารแสดงสิทธิในแนวเขตทาง
- ☐ สำเนาหนังสือให้ หรือสละการครอบครองสิทธิในที่ดินหรือหนังสืออุทกคดีที่ดินเพื่อเป็นทาง
สาธารณประโยชน์ของเจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครอง
- ☐ หนังสือรับรองของนายก อบท. ที่รับรองแนวเขตทางเพื่อเป็นทางสาธารณประโยชน์
- จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ต่อไป

(ลงชื่อ)(๓).....ผู้เสนอลงทะเบียน
(.....)
(ตำแหน่ง).....

- หมายเหตุ (๑) ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(๒) หมายถึง ผิวจราจรคอนกรีต หรือ ลาดยาง หรือ ลูกกรัง
(๓) นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบการลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น

ชื่อ เส้นทางสาย.....

จาก.กม.ถึง. กม.ตำบล.....จังหวัด.....

ระยะทาง.....กิโลเมตร.....ผิวจราจรประเภท.....ผิวจราจรกว้าง.....เมตร

ไหล่ทาง/ทางเท้า กว้าง.....เมตร เขตทางกว้าง.....เมตร อื่นๆ.....(๑).....

หน่วยงานเจ้าของโครงการ.....

ผลการตรวจสอบและความเห็นประกอบการพิจารณา		คำสั่ง
☐ เป็นไปตามประกาศ กรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของ ทางหลวงท้องถิ่น ฯลฯ ข้อ.....ทุกประการ..... ☐ ควรรับลงทะเบียน เป็นทางหลวงท้องถิ่น ชั้นที่..... รหัสสายทาง..... หมายเหตุ.....(๒)..... (ลงชื่อ).....(๓)..... (.....) (ตำแหน่ง)...ทางหลวงชนบทจังหวัด... (วันที่).....	☐ ไม่เป็นไปตามประกาศ กรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของ ทางหลวงท้องถิ่น ฯลฯ ข้อ.....ดังนี้..... ☐ ไม่ควรรับลงทะเบียน เหตุผล..... (ลงชื่อ).....(๔)..... (.....) (ตำแหน่ง).....ท้องถิ่นจังหวัด..... (วันที่).....	ให้ลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น ชั้นที่.....ได้ (ลงชื่อ)..... (.....) ผู้ว่าราชการจังหวัด (วันที่)..... การลงทะเบียน ได้ลงทะเบียนเป็นทางหลวงท้องถิ่น ชั้นที่..... เสร็จเรียบร้อยแล้ว (ลงชื่อ).....(๕)..... (.....) (ตำแหน่ง).....ท้องถิ่นจังหวัด..... (วันที่).....

หมายเหตุ (๑) หมายถึง รายละเอียดอื่นๆ เช่น ชุมชนหนาแน่น มีที่ระบายน้ำสองข้างทาง

(๒) หมายถึง เหตุผลที่ควรชี้แจงหากไม่เป็นไปตามประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่องมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงท้องถิ่น ฯลฯ แต่เห็นควรให้รับลงทะเบียนไว้

(๓) หมายถึง ทางหลวงชนบทจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง

(๕) หมายถึง ท้องถิ่นจังหวัด

รายละเอียดเส้นทางที่ลงทะเบียน

ให้กรอกข้อความ และกาเครื่องหมายถูกในช่อง ☐ ให้ครบถ้วนเพื่อใช้ประกอบการพิจารณา
ลงทะเบียนทางหลวงท้องถิ่น

1. ชื่อสายทาง.....ตำบล.....อำเภอ.....
จังหวัด.....ระยะทาง.....กิโลเมตร

2. ลักษณะของสายทาง

2.1 จุดเริ่มต้นสายทาง..... พิกัด N.....E.....(ถ้ามี)

2.2 จุดสิ้นสุดสายทาง..... พิกัด N.....E.....(ถ้ามี)

ช่วงที่	เขตทาง (ม.)	ระยะทาง (กม.)	ผิวจราจร		ไหล่ทาง		ทางเท้า		หมายเหตุ
			ประเภท	กว้าง (ม.)	ประเภท	กว้าง (ม.)	ประเภท	กว้าง(ม.)	

3. ก่อสร้างแล้วเสร็จปี พ.ศ.

4. ทางระบายน้ำ หรือท่อระบายน้ำข้างทาง ☐ มีความยาว เมตร ☐ ไม่มี

5. แหล่งชุมชนพักอาศัยสองข้างทาง (1 แห่ง หนาแน่นไม่น้อยกว่า 20 หลังคาเรือน) แห่ง

6. ภาพถ่ายประกอบ

6.1 เส้นทางที่มีความยาวน้อยกว่า 1.00 กม. ให้แนบภาพถ่ายจุดเริ่มต้นโครงการ จุดสิ้นสุดโครงการ
และสภาพสายทางโดยทั่วไป รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 3 รูป

6.2 เส้นทางที่มีความยาวมากกว่า 1.00 กม. ขึ้นไป ให้แนบภาพถ่ายจุดเริ่มต้นโครงการ จุดสิ้นสุดโครงการ
และสภาพทั่วไปทุกช่วง กม. อย่างน้อย กม. ละ 1 รูป

ภาพถ่าย

กม.+.....
(จุดเริ่มต้นโครงการ)

ภาพถ่าย

กม.+.....

ภาพถ่าย

กม.+.....

ภาพถ่าย

กม.+.....

ภาพถ่าย

กม.+.....

ภาพถ่าย

กม.+.....
(จุดสิ้นสุดโครงการ)

(ลงชื่อ) ผู้ให้ข้อมูลสายทางของ อปท.
(.....)

หนังสืออุทกคดีดิน

เขียนที่.....

วันที่ เดือน..... พ.ศ.

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....

ซอย.....ถนน.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....ตกลงยินยอมอุทกทรัพย์สิ้นข้าพเจ้า

เพื่อเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าตกลงยินยอมอุทกที่ดิน โฉนดที่ดิน/น.ส.3 ก/น.ส.3/ส.ค.1 เลขที่.....

ระวาง.....เลขที่ดิน.....หน้าสำรวจ.....

ตั้งอยู่ที่ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ให้กับ.....เป็นจำนวนเนื้อที่.....ไร่.....งาน.....ตารางวา

ตามแผนที่แสดงเนื้อที่ดินส่วนที่อุทกให้โดยสังเขปแนบท้ายหนังสือนี้เพื่อการสร้างโครงการ.....

2. ข้าพเจ้าจะไม่เรียกร้องค่าตอบแทน และ/หรือ ค่าเสียหายใดๆ จากทางราชการทั้งสิ้นเพื่อเป็นหลักฐานข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าพยานเป็นสำคัญ

(ลงชื่อ).....ผู้อุทก

(.....)

(ลงชื่อ).....สามี/ภริยา

(.....)ผู้ให้ความยินยอม

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....)

(ลงชื่อ).....พยาน

(.....)

หมายเหตุ

ในกรณีผู้อุทกที่ดินมีคู่สมรส ให้คู่สมรสลงลายมือชื่อให้ความยินยอมให้หนังสือด้วย

พระราชบัญญัติ

ทางหลวง (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๕

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เป็นปีที่ ๖๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ทางหลวง” หมายความว่า ทางหรือถนนซึ่งจัดไว้เพื่อประโยชน์ในการจราจรสาธารณะทางบก ไม่ว่าในระดับพื้นดิน ได้หรือเหนือพื้นดิน หรือใต้หรือเหนืออสังหาริมทรัพย์อย่างอื่น นอกจากทางรถไฟ และหมายความรวมถึงที่ดิน พืช พันธุ์ไม้ทุกชนิด สะพาน ท่อหรือรางระบายน้ำ อุโมงค์ ร่องน้ำ กำแพงกันดิน เขื่อน รั้ว หลักสำรวจ หลักเขต หลักกระยะป้ายจราจร เครื่องหมายจราจร เครื่องหมายสัญญาณ เครื่องสัญญาณไฟฟ้า เครื่องแสดงสัญญาณที่จอดรถ ที่พักคนโดยสาร ที่พักริมทาง เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ท่าเรือสำหรับขึ้นหรือลงรถ และอาคารหรือสิ่งอื่นอันเป็นอุปกรณ์งานทางบรรดาที่มีอยู่หรือที่ได้จัดไว้ในเขตทางหลวงเพื่อประโยชน์แก่งานทางหรือผู้ใช้ทางหลวงนั้นด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ทางขนาน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ยานพาหนะ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ไหล่ทาง” และคำว่า “ผู้อำนวยการทางหลวง” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“ยานพาหนะ” หมายความว่า รถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ รถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก รวมทั้งเครื่องจักร เครื่องกล และสิ่งอื่นใดที่เคลื่อนที่ไปได้บนทางหลวงในลักษณะเดียวกัน”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ทางหลวงมี ๕ ประเภท คือ

- (๑) ทางหลวงพิเศษ
- (๒) ทางหลวงแผ่นดิน
- (๓) ทางหลวงชนบท
- (๔) ทางหลวงท้องถิ่น
- (๕) ทางหลวงสัมปทาน

มาตรา ๗ ทางหลวงพิเศษ คือ ทางหลวงที่จัดหรือทำไว้เพื่อให้การจราจรผ่านได้ตลอดรวดเร็วเป็นพิเศษ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงพิเศษโดยกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา รวมทั้งควบคุมให้มีการเข้าออกได้เฉพาะ โดยทางเสริมที่เป็นส่วนหนึ่งของทางหลวงพิเศษตามที่กรมทางหลวงจัดทำขึ้นไว้เท่านั้น”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ทางหลวงชนบท คือ ทางหลวงที่กรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงชนบท”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่น คือ ทางหลวงที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา และได้ลงทะเบียนไว้เป็นทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ทางหลวงประเภทต่าง ๆ ให้ลงทะเบียนไว้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงสัมปทาน อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวง

(๒) ทางหลวงชนบท อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ กรมทางหลวงชนบท

(๓) ทางหลวงท้องถิ่น ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้จัดให้ลงทะเบียนไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด

ให้รัฐมนตรีประกาศทะเบียนทางหลวงตาม (๑) ในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕ ในกรณีที่รัฐมนตรียังไม่ได้แต่งตั้งผู้อำนวยการทางหลวงตามมาตรา ๑๔ ให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ดำเนินการทางหลวง

(๑) อธิบดีกรมทางหลวงเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงสัมปทาน

(๒) อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นผู้ดำเนินการทางหลวงชนบท

(๓) นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นผู้ดำเนินการทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบทเป็นเจ้าหน้าที่กำกับ ตรวจสอบและควบคุมทางหลวง และงานทางที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงชนบท”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ให้นายกองการบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกองการบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารสูงสุดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเจ้าหน้าที่กำกับตรวจสอบและควบคุมทางหลวงและงานทางที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงท้องถิ่น”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางหลวงชนบทและทางหลวงท้องถิ่น ให้อธิบดีกรมทางหลวงชนบท มีอำนาจกำหนดมาตรฐานและลักษณะของทางหลวงและงานทาง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวงที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสาย ตลอดจนควบคุมในทางวิชาการและอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายช่างเกี่ยวกับทางหลวงและงานทาง”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๒ เพื่อประโยชน์แก่งานทาง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง มีอำนาจทำหรือแก้ทางระบายน้ำที่ไหลผ่านทางหลวง หรือทำหรือแก้ทางระบายน้ำออกจากทางหลวงเพื่อไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะที่ใกล้เคียงตามความจำเป็นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงประกาศแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ พร้อมทั้งแผนผังแสดงแนวเขตดังกล่าว และปิดประกาศไว้ในบริเวณที่จะกระทำการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินในแนวเขตดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ก่อนการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำหรือแก้ทางระบายน้ำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง

เมื่อได้รับฟังความคิดเห็นตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงกำหนดแนวเขตที่จะทำหรือแก้ทางระบายน้ำ และมีหนังสือแจ้งให้

เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนเข้าดำเนินการ และให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง

ในกรณีจำเป็นต้องป้องกันภัยพิบัติสาธารณะอันมีมาเป็นการฉุกเฉินและเพื่อประโยชน์แก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ได้ทันที แต่ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรือทรัพย์สินนั้นทราบโดยเร็ว

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสี่ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๖ วัตถุ เครื่องจักร เครื่องมือ และเครื่องอุปกรณ์สำหรับใช้งานทางซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของทางราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นทรัพย์สินที่ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๘/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดระบายน้ำลงในเขตทางหลวงอันอาจจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

การระบายน้ำที่กระทำโดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำการดังกล่าวงดเว้นการระบายน้ำลงในเขตทางหลวงทันที หรือให้รื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำภายในเวลาอันสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตาม ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจรื้อถอนหรือปิดกั้นทางระบายน้ำดังกล่าวได้ โดยผู้นั้นจะเรียกร้องค่าเสียหายไม่ได้และต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการนั้น”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๒ ในกรณียานพาหนะใด ๆ เครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือชำรุดบนทางจราจรจนไม่สามารถเคลื่อนที่ต่อไปได้ ผู้ใช้ยานพาหนะซึ่งอยู่ในวิสัยและพฤติการณ์ที่สามารถเคลื่อนที่ยานพาหนะนั้นได้ต้องนำยานพาหนะนั้นเข้าจอดบนไหล่ทางหรือถ้าไม่มีไหล่ทาง ให้จอดชิดซ้ายสุดในลักษณะที่ไม่กีดขวางการจราจรและจะต้องนำยานพาหนะนั้นออกไปให้พ้นทางจราจรหรือไหล่ทางโดยเร็วที่สุด

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าจำเป็นต้องหยุดหรือจอดยานพาหนะอยู่บนทางจราจรหรือไหล่ทาง ผู้ใช้ยานพาหนะต้องแสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณใด ๆ ให้เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตร และหากเกิดขึ้นในเวลาที่ไม่สว่างไม่เพียงพอที่ผู้ใช้ยานพาหนะอื่นจะมองเห็นยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ได้โดยชัดแจ้งในระยะไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบเมตรต้องเปิดหรือจุดไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอที่จะเห็นยานพาหนะนั้นได้

ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่งได้ โดยนำความในมาตรา ๔๒/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔๒/๑ ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเคลื่อนย้ายยานพาหนะที่หยุดหรือจอดอยู่ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ยานพาหนะอื่นหรือผู้ใช้ทาง หรือฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้

การเคลื่อนย้ายยานพาหนะตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงไม่ต้องรับผิดชอบสำหรับความเสียหายใด ๆ ที่เกิดจากการปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง เว้นแต่ความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

ผู้จับจีหรือเจ้าของยานพาหนะต้องชำระค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้ายยานพาหนะตลอดจนค่าดูแลรักษายานพาหนะระหว่างที่อยู่ในความครอบครองของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

เงินที่ได้จากผู้จับจีหรือเจ้าของยานพาหนะตามวรรคสาม เป็นรายได้ที่ไม่ต้องนำส่งกระทรวงการคลัง และให้นำมาเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามมาตรานี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมทางหลวงกำหนด

ในกรณีที่ผู้ขี้หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาตามวรรคสาม ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวงมีอำนาจยึดหน่งยานพาหนะนั้นไว้ได้จนกว่าจะได้รับชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาดังกล่าว โดยในระหว่างที่ยึดหน่งนั้นให้คำนวณค่าดูแลรักษาเป็นรายวัน ถ้าพ้นกำหนดสามเดือนแล้วผู้ขี้หรือเจ้าของยานพาหนะไม่ชำระค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวงมีอำนาจนำยานพาหนะนั้นออกขายทอดตลาดได้ แต่ต้องมีหนังสือบอกกล่าวแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองยานพาหนะที่ปรากฏชื่อทางทะเบียนหากไม่ปรากฏชื่อทางทะเบียน ให้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการของผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง ทั้งนี้ ก่อนวันขายทอดตลาดไม่น้อยกว่าสามสิบวัน เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดเมื่อได้หักค่าใช้จ่ยในการขายทอดตลาด ค่าใช้จ่ยและค่าดูแลรักษาที่ค้างชำระแล้ว เหลือเงินเท่าใดให้คืนแก่เจ้าของหรือผู้มีสิทธิที่แท้จริงต่อไป”

มาตรา ๒๐

(มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๕ วินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เฉพาะมาตรา ๒๐ เป็นอันตกไป)*

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวง หรือรูกล้ำเข้าไปในเขตทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง ในการอนุญาต ผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง จะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดมาตรการในการจัดการเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม การป้องกันอุบัติเหตุ และการติดขัดของการจราจรด้วย

*มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔๖/๑ ห้ามมิให้ผู้ใดขุดถนนในเขตทางหลวงในลักษณะที่เป็นการกีดขวางการจราจร หรืออาจเป็นอันตรายหรือเสียหายแก่ยานพาหนะหรือผู้ใช้ทางหลวง เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยทางหลวง หรือเป็นการเดินแถว ขบวนแห่ หรือขบวนกันตามประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือเป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะหรืออยู่ในเขตที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทางหรือเมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับอนุญาตได้กระทำผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาต ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะเพิกถอนเสียก็ได้

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด ให้นำ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ผู้ใดมีความจำเป็นต้องปักเสา พาดสาย วางท่อ หรือกระทำการใด ๆ ในเขตทางหลวง จะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง เสียก่อน

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงจะกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และผู้ได้รับอนุญาตต้องชำระค่าใช้เขตทางหลวงตามอัตราที่กำหนด ในกฎกระทรวง

ในกรณีที่การกระทำตามวรรคหนึ่งได้กระทำโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือกระทำผิดเงื่อนไข ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๓ ให้อธิบดีกรมทางหลวงมีอำนาจปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมที่ ทางหลวงพิเศษตัดผ่าน

ในกรณีที่มีการปิดทางหลวงหรือทางอื่นใดตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีกรมทางหลวงจัดให้มี ทางบริการขึ้นใช้แทน โดยอาจกำหนดหรือดัดแปลงแก้ไขจากทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิม หรือจัดให้มีทางขึ้นใหม่เพื่อใช้เป็นทางบริการก็ได้ ไม่ว่าจะอยู่ในเขตทางหลวงพิเศษหรือไม่ก็ตาม

ทางบริการที่เกิดจากการดัดแปลงแก้ไขทางหลวงหรือทางอื่นใดที่มีอยู่เดิมให้เป็นทางหลวง หรือทางอื่นใดประเภทเดิม ทางบริการที่จัดให้มีขึ้นใหม่ให้เป็นทางหลวงแผ่นดิน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษเพื่อเป็นทางเข้าออก เชื่อม หรือผ่านทางหลวงพิเศษ

ทาง ถนน หรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๖ ห้ามมิให้ผู้ใดสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดในเขตทางหลวงพิเศษหรือรुक้าเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษ

ผู้ใดมีความจำเป็นต้องสร้างหรือกระทำการใด ๆ ผ่านเข้าไปในเขตทางหลวงพิเศษจะต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษ ทั้งนี้ จะต้องเป็นกิจการอันเป็นประโยชน์สาธารณะ และเป็นการผ่านเขตทางหลวงพิเศษเท่าที่จำเป็น รวมทั้งต้องไม่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดความไม่สะดวกในการใช้ทางหลวงพิเศษ

ในการอนุญาตตามวรรคสอง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะกำหนดตำแหน่งและระดับที่จะสร้างหรือกระทำการนั้นรวมทั้งกำหนดเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ และให้นำมาตรา ๔๘ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การอนุญาตตามวรรคสอง เมื่อมีความจำเป็นแก่งานทาง ผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงพิเศษจะเพิกถอนเสียก็ได้

ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตตามวรรคสองได้กระทำการผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตให้การอนุญาตนั้นสิ้นสุดลง

อาคารหรือสิ่งอื่นใดที่สร้างขึ้นโดยฝ่าฝืนวรรคหนึ่ง หรือโดยไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคสอง หรือผิดเงื่อนไขที่กำหนดในการอนุญาตตามวรรคสาม ให้นำมาตรา ๓๗ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๑ เพื่อรักษาทางหลวง ผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงโดยที่ยานพาหนะนั้นมีน้ำหนัก น้ำหนักบรรทุกหรือน้ำหนักลงเพลาเกินกว่าที่กำหนด หรือโดยที่ยานพาหนะนั้นอาจทำให้ทางหลวงเสียหาย

ประกาศของผู้อำนวยการทางหลวงตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวง สำหรับทางหลวงพิเศษ ทางหลวงแผ่นดิน และทางหลวงสัมปทาน หรือได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมทางหลวงชนบท สำหรับทางหลวงชนบท หรือได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับทางหลวงท้องถิ่น

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวงหรือไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางหลวง ให้เจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวงมีอำนาจประกาศห้ามใช้ยานพาหนะบนทางหลวงนั้นได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้ปิดประกาศนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ บริเวณที่มีเหตุฉุกเฉินหรืออุบัติเหตุเกิดขึ้นนั้น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๓ ผู้อำนวยการทางหลวงโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจอนุญาตเป็นหนังสือให้ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกโดยวิธีประมูล เป็นผู้ลงทุนจัดให้มีหรือเข้าบริหารจัดการทำเรือ เรือหรือพาหนะสำหรับขนส่งข้ามฟาก ที่พักริมทาง หรือสิ่งก่อสร้างอื่นใดในเขตทางหลวงที่ได้จัดสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์แก่ทางหรือผู้ใช้ทาง และให้กรรมสิทธิ์ในสิ่งที่บุคคลดังกล่าวจัดให้มีตกเป็นของรัฐ

การอนุญาต การกำหนดอัตราค่าตอบแทน ระยะเวลาและเงื่อนไข ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๓ การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๓

การกำหนดแนวทางหลวงและการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการสร้างหรือขยายทางหลวง ให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงและผู้ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับบุคคลดังกล่าวมีอำนาจเข้าไปสำรวจเบื้องต้นในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีใช้ที่อยู่อาศัยของบุคคลใดเป็นการชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็นเพื่อการนั้น ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกโดยผู้อำนวยการทางหลวงต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวันก่อนวันเริ่มกระทำการนั้น ถ้าไม่อาจติดต่อกับเจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ได้ ให้ประกาศให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามสิบวัน การประกาศให้ทำเป็นหนังสือปิดไว้ ณ ที่ซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ และ ณ ที่ทำการเขต

หรืออำเภอ และที่ทำการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่ ทั้งนี้ ให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และการที่จะกระทำนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่การปฏิบัติตามมาตรานี้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์หรือผู้ทรงสิทธิอื่น ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดค่าทดแทนมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๖๘/๑ เมื่อมีความจำเป็นที่จะต้องได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างหรือขยายทางหลวง ถ้ามิได้ตกลงในเรื่องการโอนไว้เป็นอย่างอื่นให้ดำเนินการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์

ในกรณีที่มีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยมิได้มีการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียม ค่าอากรแสตมป์ รวมทั้งค่าใช้จ่ายใด ๆ เช่นเดียวกับกรณีที่ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๕ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒ และมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือหนังสือแจ้งของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๓ (๒) มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดขัดขวางการกระทำของผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวง หรือเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุมทางหลวง หรือเจ้าพนักงานทางหลวง แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งหรือวรรคสี่ มาตรา ๓๗ วรรคสาม มาตรา ๓๘ วรรคสาม มาตรา ๓๙/๑ วรรคสาม

มาตรา ๔๗ วรรคสี่ มาตรา ๔๘ วรรคสาม มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคสอง มาตรา ๕๖ วรรคหก มาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ วรรคสอง มาตรา ๖๒ วรรคสอง หรือมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๙ มาตรา ๓๙/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือมาตรา ๖๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(มีคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๑/๒๕๔๙ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙ วินิจฉัยว่า ข้อความในมาตรา ๗๓/๑ เฉพาะคำว่า “มาตรา ๔๖/๑” ในร่างที่ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญ คำดังกล่าวจึงเป็นอันตกไป)*

*มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๓/๑ มาตรา ๗๓/๒ และมาตรา ๗๓/๓ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๗๓/๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๔๖/๑ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๐ หรือมาตรา ๖๔ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง หรือ มาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๗๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนประกาศของผู้อำนวยการทางหลวง ตามมาตรา ๖๑ วรรคหนึ่ง หรือประกาศของเจ้าพนักงานซึ่งผู้อำนวยการทางหลวงแต่งตั้งให้ควบคุม ทางหลวงตามมาตรา ๖๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓/๓ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียวให้ผู้อำนวยการ ทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ และเมื่อ ผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๓๑ ทางหลวงเทศบาล และทางหลวงชนบทที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ ก่อสร้าง ขยาย บูรณะและบำรุงรักษา ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นทางหลวงท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยทางหลวงได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานบทบัญญัติต่าง ๆ ที่ใช้ในการควบคุมดูแลรักษาทางหลวงยังไม่เหมาะสม และมาตรการสำหรับดำเนินการกับผู้ฝ่าฝืนยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร และปรากฏว่าได้มีการใช้ยานพาหนะที่มีน้ำหนักบรรทุกเกินกว่าที่กำหนดบนทางหลวง ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางหลวง และความปลอดภัยแก่ผู้ขับขี่ยานพาหนะบนทางหลวง นอกจากนั้น ยังปรากฏว่ามีการใช้ทางหลวงเพื่อการชุมนุมประท้วงยื่นข้อเรียกร้องจากทางราชการ และโดยที่ได้มีการยกฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตามกฎหมายว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาลแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยทางหลวงเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ยกเลิกบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสุขาภิบาล และกำหนดให้ผู้อำนวยการทางหลวงหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการทางหลวงมีอำนาจเปรียบเทียบปรับสำหรับความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวได้ รวมทั้งปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประกาศกรมทางหลวงชนบท

เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง
ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น
พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๘ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อธิบดีกรมทางหลวงชนบทจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกรมทางหลวงชนบท เรื่อง มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสายเกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาประกาศอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในประกาศนี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ใช้ประกาศนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการพัฒนาทางหลวงท้องถิ่น เป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ข้อ ๕ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้มาตรฐานและลักษณะของทางหลวง รวมทั้งกำหนดเขตทางหลวง ที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้ และเสาพาดสาย เกี่ยวกับทางหลวงท้องถิ่น ในการออกแบบ กำกับ ตรวจสอบ และอำนวยความสะดวก ตามประกาศนี้

หมวด ๑ การแบ่งชั้นทางหลวง

ข้อ ๖ ทางหลวงท้องถิ่นในเขตเมืองและในเขตชุมชน แบ่งออกเป็น ๕ ชั้น คือ

- (๑) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นพิเศษ
- (๒) ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๑

- (ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

- (ข) ทางเนิน ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (ค) ทางเขา ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๘) การยกกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๔
- (๙) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
 - (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔
 - (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖
 - (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘
- (๑๐) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
 - (๑๑) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- ข้อ ๕ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๑ ในเขตเมืองและในเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย
 - (๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์
 - (๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร
 - (๔) ทางเท้าหรือไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร
 - (๕) มีทางระบายน้ำ
 - (๖) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๓๐.๐๐ เมตร
 - (๗) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)
 - (ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ข) ทางเนิน ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ค) ทางเขา ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (๘) การยกกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๔
 - (๙) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
 - (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔

- (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖
- (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘
- (๑๐) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- ข้อ ๑๐ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๒ ในเขตเมืองและในเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย
- (๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์
- (๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร
- (๔) ทางเท้าหรือไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร
- (๕) มีทางระบายน้ำ
- (๖) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๑๖.๐๐ เมตร
- (๗) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)
- (ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (ข) ทางเนิน ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๘) การยกกระด้นของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๔
- (๙) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
- (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔
- (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖
- (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘
- (๑๐) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- (๑๑) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- ข้อ ๑๑ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๓ ในเขตเมืองและในเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย
- (๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง แต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

(๔) ทางเท้าหรือไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร

(๕) มีทางระบายน้ำ

(๖) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๘.๐๐ เมตร

(๗) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๘) การยกกระด้างของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๔

(๙) ความลาดชันของถนน (GRADIENT) ตามสภาพพื้นที่แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๒

(๑๐) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๑) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๒ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๔ ในเขตเมืองและในเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่เกิน ๓ เมตร

(๔) ควรมีทางระบายน้ำ

(๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ตามความเหมาะสม

(๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๗) การยกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๔

(๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT) สภาพพื้นที่แต่ไม่เกินร้อยละ ๑๕

(๕) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๐) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๓ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นพิเศษ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๓ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร

(๔) ไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๒.๕๐ เมตร

(๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๔๕.๐๐ เมตร

(๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๗) การยกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

(๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)

(ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔

(ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖

(ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘

(๕) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๐) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๔ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๑ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร

(๔) ไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๒.๐๐ เมตร

(๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๓๐.๐๐ เมตร

(๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๑๐๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๗) การยกกระด้างของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

(๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)

(ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔

(ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖

(ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘

(๙) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๐) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๕ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๒ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร

(๔) ไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๒ เมตร

(๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๒๕.๐๐ เมตร

(๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๗) การยกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

(๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)

(ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔

(ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖

(ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘

(๙) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๐) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๖ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๓ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๒๕ เมตร

(๔) ไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๑.๕๐ เมตร

(๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๑๕.๐๐ เมตร

(๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

- (ค) ทางเขา ๗๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๗) การยกกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐
- (๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
 - (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔
 - (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๖
 - (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๘
- (๙) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- (๑๐) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- ข้อ ๑๗ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๔ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย
 - (๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นคอนกรีต หรือแอสฟัลต์
 - (๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕
- (๑) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร
- (๔) ไหล่ทางทั้งสองข้าง กว้างข้างละไม่น้อยกว่า ๑.๐๐ เมตร
- (๕) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ไม่น้อยกว่า ๑๐.๐๐ เมตร
- (๖) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)
 - (ก) ทางราบ ๘๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ข) ทางเนิน ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ค) ทางเขา ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๗) การยกกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐
- (๘) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
 - (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔
 - (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๘
 - (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๑๒

(๕) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๑๐) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๘ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๕ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นลูกวิ่ง

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

(๓) ช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร

(๔) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ตามความเหมาะสม

(๕) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)

(ก) ทางราบ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ข) ทางเนิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง

(๖) การยกกระด้างของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐

(๗) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)

(ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔

(ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๘

(ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๑๒

(๘) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๙) ช่องลวดของถนน ต้องมีระยะลวดในแนวดิ่งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

ข้อ ๑๙ ทางหลวงท้องถิ่นชั้นที่ ๖ นอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องประกอบด้วย

(๑) ลักษณะผิวจราจรแนะนำเป็นลูกวิ่ง

(๒) สามารถรับน้ำหนักรถและน้ำหนักลงเพลารถได้ไม่น้อยกว่าน้ำหนักตามประกาศที่ผู้อำนวยการทางหลวงท้องถิ่นกำหนด ตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติทางหลวง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

- (๓) ช่องจราจรไม่น้อยกว่า ๑ ช่องทางต่อทิศทาง และแต่ละช่องทางกว้างไม่เกิน ๓.๐๐ เมตร
- (๔) เขตทางหลวง (RIGHT OF WAY) ตามความเหมาะสม
- (๕) ความเร็วที่ใช้ในการออกแบบ (DESIGN SPEED)
 - (ก) ทางราบ ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ข) ทางเนิน ๕๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - (ค) ทางเขา ๓๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๖) การยกระดับของถนนบนทางโค้ง (SUPER ELEVATION) ไม่เกินร้อยละ ๑๐
- (๗) ความลาดชันของถนน (GRADIENT)
 - (ก) ทางราบไม่เกินร้อยละ ๔
 - (ข) ทางเนินไม่เกินร้อยละ ๘
 - (ค) ทางเขาไม่เกินร้อยละ ๑๒
- (๘) ทางแยกหัวมุมถนนซึ่งเกิดจากการเชื่อมหรือตัดกันของถนน ให้ขอบผิวจราจรด้านในมีรัศมีความโค้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร
- (๙) ช่องลอดของถนน ต้องมีระยะลอดในแนวตั้งไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

หมวด ๓

มาตรฐานที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้
และเสาพาดสายของทางหลวงท้องถิ่น

ข้อ ๑๕ มาตรฐานที่จอดรถ ระยะแนวต้นไม้และเสาพาดสายของทางหลวงท้องถิ่น

- (๑) ที่จอดรถ ต้องเป็นที่ซึ่งทางราชการกำหนดให้ หรือที่ซึ่งไม่กีดขวางทางจราจรแต่ไม่ใช่ทางโค้งบนสะพาน เจริงสะพาน ทางแยก หรือในที่คับขัน
- (๒) ระยะแนวต้นไม้ หากเป็นทางหลวงท้องถิ่นในเขตเมืองและในเขตชุมชน ต้องห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร หากเป็นทางหลวงท้องถิ่นนอกเขตเมืองและนอกเขตชุมชน ต้องห่างจากขอบผิวจราจรไม่น้อยกว่า ๕.๐๐ เมตร

(๓) เสาพาดสาย ต้องปักห่างจากแนวเขตทางหลวงเข้ามาทางด้านในไม่น้อยกว่า ๐.๕๐ เมตร แต่ไม่เกิน ๑.๕๐ เมตร หรือที่ซึ่งทางราชการกำหนดให้ และสายต้องพาดสูงจากผิวดินไม่น้อยกว่า ๓.๐๐ เมตร ส่วนที่ต้องพาดสายข้ามถนนต้องสูงจากผิวทางไม่น้อยกว่า ๕.๕๐ เมตร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ระพีพันธุ์ จารุกุล

อธิบดีกรมทางหลวงชนบท